

Alkohola aprite 2016. gada 6 mēnešos

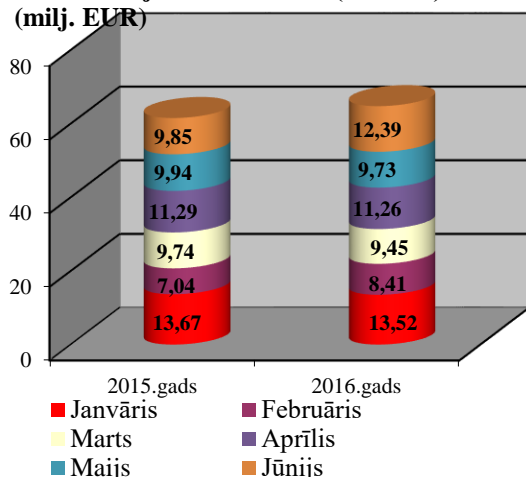
1. Akcīzes nodokļa ieņēmumi par alkoholiskajiem dzērieniem

2016.gada sešos mēnešos **akcīzes nodoklis par alkoholiskajiem dzērieniem** (neieskaitot alu) **iekasēts 64,75 milj. EUR** apmērā, kas ir par 3,22 milj. EUR jeb 5% vairāk kā 2015.gada attiecīgā periodā, ko ietekmēja kopējais patēriņam nodoto alkoholisko dzērienu apjomu pieaugums salīdzinot ar iepriekšējo gadu, kā arī akcīzes nodokļa likmju palielināšana 2015.gada augustā un 2016.gada 1.martā.

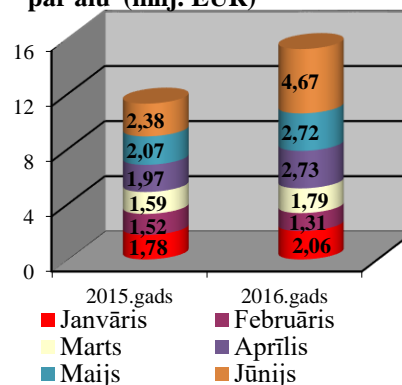
Savukārt **par alu** 2016.gada sešos mēnešos **iekasēti 15,3 milj. EUR**, kas ir par 3,96 milj. EUR **vairāk** nekā 2015.gada sešos mēnešos, ko pamatā ietekmēja iepriekš minētais akcīzes nodokļa likmju kāpums alum 2015.gada augustā par 23% un 2016.gada 1.martā par 11%.

1.attēls

Akcīzes nodokļa ieņēmumi par alkoholiskajiem dzērieniem (bez alus) (milj. EUR)

Akcīzes nodokļa ieņēmumi par alu (milj. EUR)

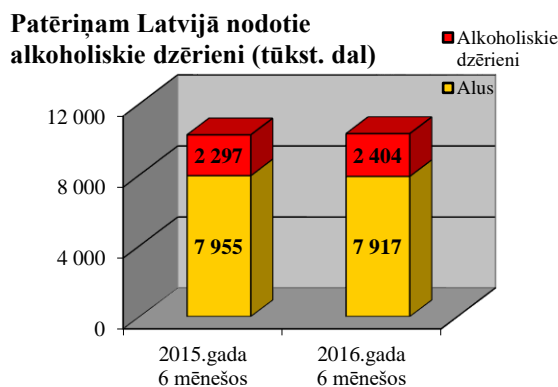
2. Alkoholisko dzērienu apritē iesaistītie komersanti

2016.gada jūnija beigās:

- 187 komersantiem bija 208 spēkā esošas licences akcīzes preču noliktavas turētāja darbībai, no tiem 64 komersantiem bija spēkā esošas licences uz atvieglotiem nosacījumiem – mazie alkoholisko dzērienu ražotāji, kuri ražo vīnu, raudzētos dzērienus vai pārējos alkoholiskos dzērienus no savā īpašumā vai valdījumā esošajos dārzos un dravās iegūtajiem produktiem vai savvaļā augošiem augiem Alkoholisko dzērienu aprites likumā noteikto limitu ietvaros;
- 46 komersantiem bija spēkā licences reģistrēta nosūtītāja darbībai;
- 4 komersantiem bija spēkā esošas licences reģistrēta saņēmēja darbībai;
- 247 komersantiem bija spēkā esošas licences alkoholisko dzērienu vairumtirdzniecībai;
- 4170 komersantiem – spēkā esošas licences alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai un 138 spēkā esošas licences alus mazumtirdzniecībai.

3. Patēriņam Latvijā nodotie alkoholiskie dzērieni

Viens no būtiskākajiem rādītājiem, kas vistiešākā veidā ietekmē akcīzes nodokļa ieņēmumus valsts budžetā, ir alkoholisko dzērienu apjoms, kas nodots patēriņam Latvijā, un to struktūra, ņemot vērā piemērojamās akcīzes nodokļa likmes.

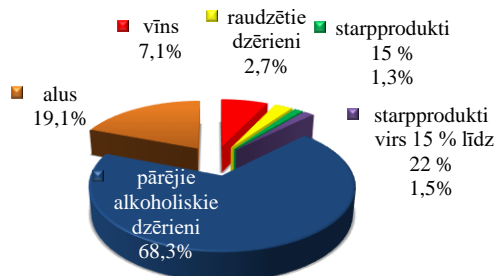

2016.gada sešos mēnešos patēriņam Latvijā nodoti 2 404 tūkst. dekalitri (turpmāk – dal) alkoholisko dzērienu, kas ir **par 5% vairāk** nekā 2015.gada sešos mēnešos. Arī vērtējot pēc absolūtā alkohola satura dzērienos, patēriņam nodotie apjomi ir par 4% lielāki kā 2015.gada sešos mēnešos.

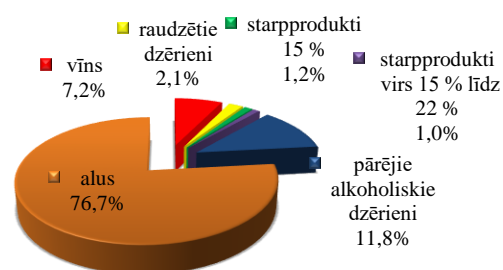
Alus **2016.gada sešos mēnešos** patēriņam Latvijā nodots 7 917 tūkst. dal apjomā un salīdzinājumā ar 2015.gada attiecīgo periodu **vērojams neliels kritums par 0,5%**. Mēnešu griezumā patēriņam nodotā alus apjoms būtiski pārsniedz pērnā gada rādītāju tikai šī gada maijā, kas atspoguļojas arī akcīzes nodokļa ieņēmumos par jūniju.

3.attēls

Akcīzes nodokļa ieņēmumu struktūra (% no EUR) 2016.gada 6 mēnešos

Kopējā alkoholisko dzērienu struktūra (% no realizācijas Latvijā (dal) 2016.gada 6 mēnešos

Kopējā patēriņam Latvijā nodoto alkoholisko dzērienu struktūrā **2016.gada sešos mēnešos** vislielāko daļu sastāda alus (77%), savukārt degvīna un pārējo „spirtoto” (3.attēlā – pārējo alkoholisko dzērienu) īpatsvars kopējā alkohola patēriņa struktūrā aizņem 12%, taču būtiski augstākās nodokļa likmes dēļ akcīzes nodokļa ieņēmumu struktūrā šai grupai ir dominējošā loma nodrošinot 68% no ieņēmumiem.

Informāciju par lielākajiem komersantiem, kuri 2016.gada sešos mēnešos visvairāk patēriņam Latvijā nodevuši alkoholisko dzērienu un alu skatīt *7.pielikumā*.

2016.gada sešos mēnešos Latvijas patērētāju vidū kā vispopulārākais alkoholiskais dzēriens saglabājas „Cēsu Džons” kokteilis. Populārāko 2016.gada sešos mēnešos alkoholisko dzērienu nosaukumus skatīt *8.pielikumā*.

4. Alkoholisko dzērienu ražošana

2016.gada sešos mēnešos alkoholisko dzērienu ražošana tiek veikta 72 akcīzes preču noliktavās, saražoti 2 617 tūkst. dal alkoholisko dzērienu (neskaitot alu), kas ir **par 2% mazāk** nekā 2015.gada sešos mēnešos. Salīdzinājumā ar 2015.gadu, šogad ir pieaudzis saražoto starpproduktu apjoms, savukārt vīnu, raudzēto dzērienu un pārējo alkoholisko dzērienu ražošanas apjomi samazinājušies – skatīt *4.pielikuma 1.tabulu*.

Mazie alkoholisko dzērienu ražotāji, t.i. komersanti, kam ir spēkā esošas licences uz atvieglotiem nosacījumiem, 2016.gada sešos mēnešos saražojuši 3,8 tūkst. dal alkoholiskos dzērienus, kas ir par 16% vairāk nekā 2015.gada sešos mēnešos, un 97% no mazajās ražotnēs saražotā apjoma sastāda raudzēto dzērienu grupas dzērieni.

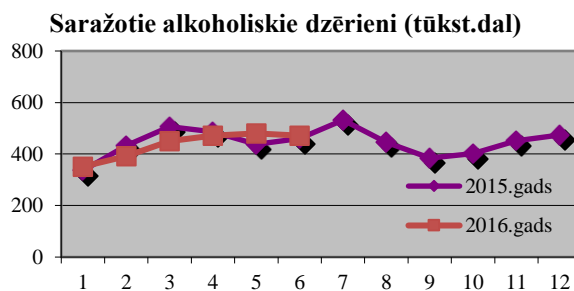
Alus ražošana 2016.gada sešos mēnešos veikta 40 akcīzes preču noliktavās, un kopumā saražoti 4 104 tūkst. dal alus, kas ir **par 14% mazāk** kā 2015.gada sešos mēnešos (skatīt *5.pielikuma 1.tabulu*), kas skaidrojams ar faktu, ka atsevišķu Latvijas alus šķirņu ražošana tika pārcelta uz kaimiņvalstīm.

2016.gada jūnija beigās 36 komersantiem ir patstāvīgās mazās alus darītavas statuss. No kopējā Latvijā 2016.gada sešos mēnešos saražotā alus apjoma mazajās alus darītavās (tādējādi saņemot akcīzes nodokļa atvieglojumu 50% apmērā) saražoti 21% (869 tūkst. dal) no kopējā Latvijā ražotā alus daudzuma, kas ir par 14% mazāk nekā 2015.gada sešos mēnešos. Jāatzīmē, ka patstāvīgo mazo alus darītavu darbība ir jau ilggadēja un ar salīdzinoši nozīmīgu ietekmi uz alus ražošanas apjomiem Latvijā.

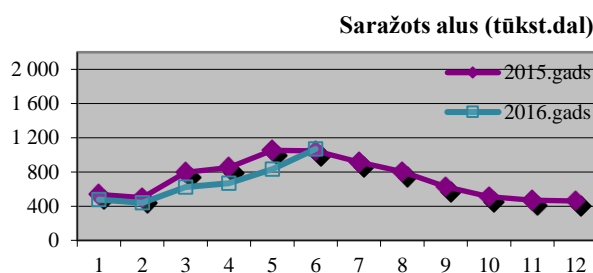
5. Alkoholisko dzērienu ievēšana Latvijā

Lielākā daļa alkoholisko dzērienu Latvijā tiek importēti/ievesti, izmantojot akcīzes preču noliktavas. Akcīzes preču noliktavās ievesto, tai skaitā importēto, preču apjomu izmaiņas tiešā veidā neietekmē akcīzes nodokļa ieņēmumus, jo tie lielākoties tiek saņemti un uzglabāti atliktā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā, kā arī liela daļa dzērienu no akcīzes preču noliktavām

4.attēls

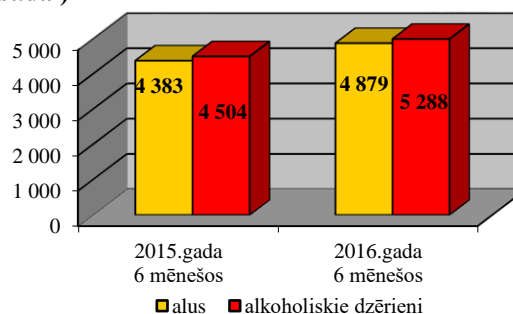

5.attēls

6.attēls

Latvijā ievestie alkoholiskie dzērieni un alus (tūkst.dal)

atliktajā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā tiek pārvietoti uz citām ES dalībvalstīm vai eksportēti.

2016.gada sešos mēnešos Latvijā importēti/ievesti 5 288 tūkst. dal alkoholisko dzērienu (neskaitot alu), kas ir **par 17% vairāk** kā 2015.gada attiecīgajā periodā, skatīt *4.pielikuma 1.tabulu*.

Alus **2016.gada sešos mēnešos** Latvijā kopumā importēts/ievests 4 879 tūkst. dal apjomā, kas ir **par 11% vairāk** kā 2015.gada sešos mēnešos, skatīt *5.pielikuma 1.tabulu*.

6. Alkoholisko dzērienu nosūtīšana uz ES dalībvalstīm un eksportam

7. attēls

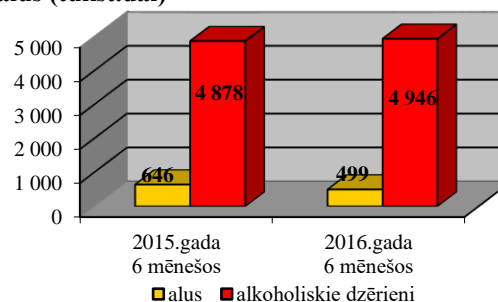
Kopumā **2016.gada sešos mēnešos** no Latvijas izvesti 4 946 tūkst. dal alkoholisko dzērienu (neskaitot alu), kas ir **par 6% vairāk**, kā 2015.gada sešos mēnešos, skatīt *4.pielikuma 2.tabulu*. No tiem 84% eksportēti, galvenokārt uz Krieviju, 15% nosūtīti uz citām ES dalībvalstīm, no tā lielākais apjoms nosūtīts uz Igauniju un Lietuvu.

Lielāko daļu no alkoholisko dzērienu apjoma, kas izvests no Latvijas, sastāda pārējo alkoholisko dzērienu grupas dzērieni.

Alus **2016.gada sešos mēnešos** no Latvijas izvests 499 tūkst. dal apjomā, un, salīdzinot ar 2015.gada sešiem mēnešiem, šis apjoms samazinājies par 23%, skatīt *5.pielikuma 2.tabulu*.

2016.gada sešos mēnešos alus no Latvijas tiek izvests gan uz ES dalībvalstīm, gan eksportēts, 31% no kopējā izvestā alus apjoma izvesti uz Igauniju, 12% uz Krieviju, savukārt 10% izvesti uz Ķīnu.

No Latvijas izvestie alkoholiskie dzērieni un alus (tūkst.dal)

7. Spirta aprīte

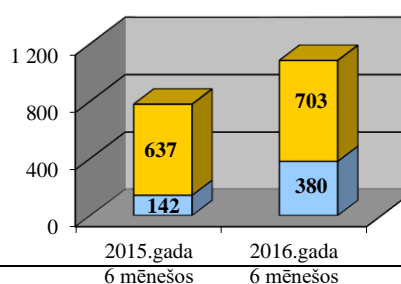
Latvijā spirta aprīte tiek stingri reglamentēta saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību, kas paredz arī ierobežotu spirta aprītē iesaistīto personu loku. Etilspirta ražošanu šī gada sešos mēnešos veikuši trīs komersanti, savukārt etilspirta ieviešanu no citām valstīm 2016.gada sešos mēnešos veikuši trīs alkoholisko dzērienu ražotāji.

Faktiski visa spirta aprīte Latvijā notiek atliktajā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā, tādēļ akcīzes nodokļa ieņēmumus tiešā veidā tā neietekmē. Detalizētus spirta aprītes rādītājus skatīt *2. un 4. pielikumā*.

8.attēls

2016.gada sešos mēnešos Latvijā kopumā saražots etilspirts 380 tūkst. dekalitru absolūtā alkohola (dal a/a) apjomā, kas ir par 238 tūkst. dal a/a jeb gandrīz trīs reizes vairāk kā 2015.gada attiecīgajā periodā. Minētais skaidrojams ar to, ka viens no spirta ražotājiem 2015.gada pirmajos sešos mēnešos

Latvijā aprītē esošā etilspirta izcelsme (tūkst. dal a/a)

nebija atsācis spirta ražošanu, kas bija pārtraukta uz pāris gadiem.

2016.gada sešos mēnešos, salīdzinot ar 2015.gada datiem, par **10% pieaudzis** arī Latvijā ievestā un importētā spirta apjoms – no Krievijas, Slovākijas, Igaunijas un Zviedrijas ievesti 703 tūkst. dal a/a etilspirta lielākoties alkoholisko dzērienu ražošanai.

No kopējā 2016.gadā valstī pieejamā etilspirta apjoma – 1292 tūkst. dal a/a (krājumi gada sākumā + saražots + ievests Latvijā):

9.attēls

– **58%** izmatoti alkoholisko dzērienu ražošanā un šis apjoms ir par 2% lielāks, salīdzinot ar 2015.gada attiecīgo periodu;

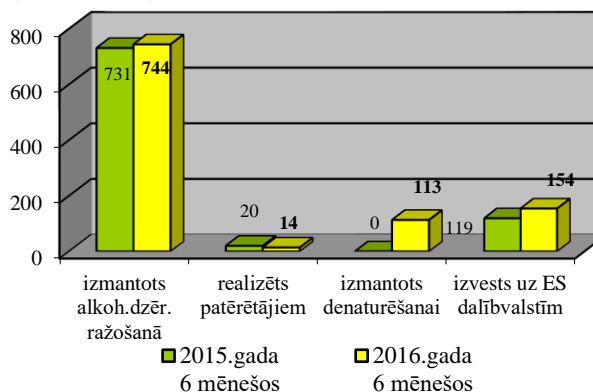
– **12%** etilspirta izvesti no Latvijas, un to apjoms salīdzinot ar 2015.gadu ir pieaudzis par 29%;

– citiem spirta patērētājiem nodotais etilspirta apjoms, salīdzinot ar 2015.gadu, ir samazinājies par 30%, taču tie ir salīdzinoši nelieli apjomi, kas kopējā izlietojumā sastāda **1%**;

– salīdzinot ar 2015.gada attiecīgo periodu, šogad Latvijā ir saražots denaturētais spirts – 2016.gada sešos mēnešos denaturēšanai tika izlietoti 113 tūkst. dal a/a.

Vienlaikus, salīdzinājumā ar 2016.gada janvāra sākumu, par 24% ir pieaudzis etilspirta krājumu daudzums jūnija beigās.

Latvijā pieejamā etilspirta izlietojums (tūkst. dal a/a)

Gaile 67120166

Analītiskajā materiālā un pielikumos apkopota informācija no VID informācijas sistēmās iesniegtajiem pārskatiem uz datu apkopošanas brīdi. Informācija turpmākajās publikācijās var tikt precizēta.